

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΠΟΙΗΤΟΥ

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΜΙΑΣ ΜΑΝΝΑΣ

Ο Ποιητής Μιλβουά και η όμορφη άγνωστη του δάσους τών Βιγκενών.— Όπου η άνεύρεσις ενέδς χρυσεδεμένου τόμου περιπλέκει τὸ μυστήριον.— Η συνέχεια στὸ νεκροταφείον.— Τί λέγει ὁ καντηλανάφτης.— Δύο ποιήματα τοῦ θαυματουργοῦ.— Τὰ δάκρυα τῆς βαρῶνης ντὲ Ποντί.— Όταν πέφτουν τὰ φύλλα.— Τὸ προφητικὸ ποίημα.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1815, ἕνας ἄνθρωπος χλωμός, μὲ τὸ βλέμμα γεμναστικόν, περπατοῦσε ἀργὰ σὲ μιὰ δεντροστοιχίαν τοῦ δάσους τῶν Βιγκενῶν, σὲ Παρίσι, τὴν ὥραν ποὺ ὁ ἥλιος βασιλεύοντασ ἐχούσωνε τὴς κισρῆς τῶν δέντρων μὲ τὴς ἀκτίνας του. Ὁ νέος ἐκείνος ἀκουε τὸ ψιθύρισμα τῶν γιγαντιαίων βελανιδιῶν, ποὺ τὴς ἐλάνικες μελαγχολικὰ δ' ἐσιρῆνδς ἄνεμος, καὶ τὸ φύλλωμά τουσ φαινότασε σὸν νὰ τοῦ ζεμποιτροῦται σὲ ἀπὲι λόγια προφητικὰ καὶ μοιροπριῶδη. Καμμὴ φορά τὸ κοκκινόχρυσον φῶς, περνώντας μέσα ἀπὸ τὰ φύλλα, ἐφώτιζε τὸ μέτωπον τοῦ σκεπτικῶ νέου σὸν μὲ φωτιστέφανον. Ἦτο εὐχολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς ὅτι ὁ νέος ἐκείνος ἦταν ψυχὴ καλλιτεχνικῆ, πλασμένη γιὰ τὸ ὄνειρον...

Ὁ Μιλβουά, ὁ γλυκύτερος Γάλλος ποιητῆς (διότι αὐτὸς ἦταν) εἶχε ρθει σὲ τὸ δάσος γιὰ νὰ γράψῃ σὸν καθαρὸν ἄερα τῆς ἐξοχῆς βάλσαμου γιὰ τοὺς πνευματικῶν του καὶ λησμονιῶν γιὰ τοὺς ψυχικῶς του πόνοσ. Ἐξάφνα κρῶτος βηματῶν τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴς σκέψεῖς του. Ἐγύρισε, καὶ μιὰ γυναίκα νέα καὶ κομψοτυμένη, περνώντας πολὺ κοντὰ, σκεδὸν τὸν ἀγγίξε μὲ τὸ μεταξωτὸ φορέμά της. Ἡ γυναίκα ἐκείνη προσπέρασε χωρὶς νὰ προσέξῃ τὴν ταπεινὴ ὑπόκληση ποὺ τῆς ἔκανε ὁ Μιλβουά καὶ ἔβγινε ἀφαντὴ σὲ τὸ πύκνωμα τοῦ δάσους, σὸν φεραγῆ ὄπτασία...

Ἀμα συνήλθε ἀπὸ τὴν πρῶτην του ἔκπληξι, ὁ ποιητῆς, ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἔξαφανίστηκε ἡ γυναίκα, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὴν ξανατοῖῃ καὶ σκεδὸν ἄρχισε νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ παρουσία ἐκείνη ἦτανε πλάνη τῆς φαντασίασ του. Ποιὰ ἦταν; Γιατί πέρασε χωρὶς ν' ἀνυχαίρειτο; Γιατί βρισκότανε σὲ ἐρημικὸ δάσος καὶ μάλιστα τὴν ὥραν ἐκείνη; Ἰδοὺ ἐρωτήσεις ἀξίες νὰ τρελλάνουν ἕνα ποιητῆ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Μιλβουά ξαναῆθε σὲ τὸ δάσος, κάτοσ ἀπὸ τὴς ἰδίης πρῶτινῆς σκέψῆς. Καὶ μόλις προχώρησε λίγο, εἶδε τὴν ἰδίαν νέα γυναίκα νὰ κἀβεται σ' ἕνα πύκνω, βυθισμένη σὲ διάβασμα ἐνδς βιβλίου, ποὺ ἦταν φανερὸ ἀπὸ τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου της— τὴ συγκινοῦσε ἰδιαιτέρως. Μόλις ὅμως εἶδε τὸν ποιητῆ νὰ πλησιάζῃ, σπκῶνεται ἀποκότως καὶ γένυται μὲ τόση βία, ὥστε λησμονῆσε τὸ βιβλίον σὲ κάθισμα.

Ὁ ποιητῆς παίρνει τὸ βιβλίον, τὸ κοιτάζει καὶ φαντασθετὴ τὴν ἔκπληξι τὸν δταν βλέπει ὅτι ἦταν ἕνας τόμος ποιημάτων του χρυσοδεμένους.

Τὸ μεταξωτὸ κορδονάκι ποὺ ἐσπυεῖσωνε, τὴ σελίδα ἦταν σ' ἕνα ποίημα μὲ τὸν τίτλον «Ἡ μητρικὴ Στοργή»:

Μόνον ἡ μητέρα ν' ἀγαπᾷ περιπαθῶς γνωρίζει. Ὡ! πλοῦτον μὲς στὰ σπλάγγνα τῆς ἀγάπης θησαυρίζε!

Μιὰ μάνα τὸ μονάκριβον παιδάκι της θρηνοῦσε ποὺ ἀπ' τὸν κόρπον της σκληρὰ τῆς τόχῃ παίρει ὁ Χάρος

κ' ἕνας παπᾶς σεβάσιμος τῆνῃς παρηγοροῦσε: — Μὴ θλίβεσαι, τῆς ἔλεγε, κόρη μου, κ' ἔχε θάρρος, μὴ θλίβεσαι τοῦ Ἀβραάμ τὴν ἀρετὴν μιμησοῦ κ' ὅπως αὐτὸς, μὲ ὑποταγὴν σὲν Πλάστῃ μας ὀκλίσοῦ. Ὁ Κύριος τοῦ ζήτησε τὸ τέκνον του νὰ σφάξῃ κ' ἄδικρυντοσ ὑπάκουσος σ' αὐτὸ ποὺ εἶχε προστάξει ὁ τραγικὸς πατέρας.

Ὅμως ποτὲ ὁ Θεός, ποτὲ, ἀπὸ καρδιὰ μὲτῆρας τόσο μεγάλῃ καὶ σκληρῇ, θυσία νὰ ζητήσῃ δὲ θὰ θέλησῃ!..

Ὁ Μιλβουά ἦταν σιγνημένη. Ἡ καρδιὰ του χτυποῦσε ἀπὸ ποιητικὴν περπαφάνεια. Ἀέτωσ διεσπῆνθη πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἔφυγε ἡ ἀγνωστος, μὲ τὴν ἀπόφραση νὰ τὴν γνωρίσῃ...

Ἦτογε ἀπὸ ἕνα τέταρτον, ἀκολοθώντας τὴν ἀντιοτε, ἔβγαθε σὲν γειτονικὸν προσάγειον καὶ εἶδε νὰ μπαίη σὲν νεκροταφείον καὶ νὰ γονατίζῃ μὲ ἀελοπλοῖον σ' ἕναν τάφον.

Ἔττανε τᾶφος παιδιοῦ. Ὁ Μιλβουά κατάλαβε δεὶ ἡ ἀγνωστη ἦτανε μιὰ δουτοχιομένη μητέρα. Ἐπροχώρησε πρὸς τὴν ἔκπληξι καὶ κοιμητηρίον καὶ βῆκε τὸν γέρον καντηλανάφτην. Ζήτησε πληροφορίες.

— Ἀλλοίμονον, κύριε, ἀπάντισε ὁ γέρον. Ἐρχεται ἐδῶ κάθε μέρα, φέρνει λουλούδια καὶ πέφτει ἔτσι καὶ μὲνει ὄρεσ δλόκληρος, σὸν νὰ ζητήῃ κ' ἀπὲι τὸ θάνατον...

+ Ἐρεῖς ἰδνομὴ τῆς ῥῆσις! ὁ ποιητῆς. — Βαρῶνῃ Ἀδριανῆν ντὲ Ποντί. — Ἀ, ἡ χῆρα ἐνδς σερραπρῶ τῆς Αὐτοκρατορίας.

— Μάλιστα... Κατοικεὶ ἐδῶ κοντὰ, σὲν Φοντιεναί. Καὶ κάθε μέρα, μὲ ἥλιον, ἢ μὲ χιόνι, ἢ μὲ βροχὴ, ἐρχεται ἐδῶ... Εἶνε δὲν χρόνιον τώρα...

— Δουτοχιομένη μητέρα... Καὶ ὁ Μιλβουά ἐσφούγγισε ἕνα δάκρον ποὺ ἦταν ἔτοιμον νὰ πέσῃ.

— Κλαίτε, εἶπε ὁ γέρον... Ὡ, ἂς μποροῦσε καὶ ἡ βαρῶνῃ νὰ κλάψῃ, ὅπως σεις! Νὰ βγάλλῃ δάκρυα.

— Ὁ νέος τὸν ἔκοίταξε μὲ ἀπορία. — Ἡ λύπη της εἶνε τρομερῆ, κύριε, σὺτε ἕνα δάκρον δὲ μπορεῖ νὰ χροῖ!... Οἱ γιατροὶ λένε πῶς αὐτὸ θὰ τῆνε κἀνῃ νὰ τρελλάθῃ...

— Δουτοχιομένη μητέρα! Δουτοχιομένη!... ἐπανελάμβανε ὁ Μιλβουά. Ἐξάφνα, χτυποῦντας τὸ μέτωπον σὸν νὰ τερθε μιὰ ἀπροσδόκητη ἐμπνευση.

— Θὰ κλάψῃ! ἐφώναξε, θὰ τῆνε σῶσω!... Καὶ ἔφυγε, ἀφῶν πρῶτα παρεκάλεσε τὸ γέρον νὰ μὴν πῆ τίποτα σὲν κυρία γιὰ τὴ συνομιλία τουσ.

***

Ἡ μητέρα, πιστὴ σὲν καθημερινῆ της ἐπίσκεψη, ἐπῆγε τὴν ἄλλη μέρα σὲν νεκροταφείον, ἐγονάτισε σὲν τάφον τοῦ παιδιοῦ της, δταν ἔξαφνα εἶδε ἀνάμεσα σ' ἕνα μουσκέτο ἀπὸ ἄσπρα τριαντάφυλλα ἕνα μισανοιγμένον γράμμα. Ἐκπληκτικὴ καὶ μὲ χτυποκᾶρδι, παίρνει τὸ φάκελλον, ξεδιπλώνει τὸ χαρτὶ καὶ διαβάσει τοὺς ἀκόλουθουσ στίχοσ ποὺ φαινόνοτουσαν σὸν νὰ ἔταν σταλμένοι ἀπὸ τὸν σὺρανὸ, ἀπὸ τὸ ἀγγελουδοῖ της:

Τ' ἄνθη σου, ποὺ τὸν τάφον μου κόθε πρῶτὶ στολίζεις μαραίνονται μανοῦλα μου, καὶ χάνουν τ' ἄρωμά τουσ. Μὲ τὰ θεριά σου δάκρυα θέλω νὰ τὰ ποτίζῃς κ' εὐθὺς θὰ ξαναπαίρνουν τὰ πρῶτα χρώματά τουσ. Κλάψε, καὶ μὲς στὴν προσεχῆ ζήτησ παρηγοριά γιὰ τὸ βαθὺ τὸ σαράγγμον ποὺ σοῦδωσε ἡ θανάη μου. κλάψε, καὶ φεγύνοντας, ἐδῶ, γιὰ θύμηση γλυκειὰ τὰ δάκρυά σου ἀφῆνι δροσιά γιὰ τὴν ψυχὴ μου...

Ἡ μητέρα ἔβγαλε φωνὴν μεγάλῃ, τὸ σπῆθος της ἐσφούσκωσε, θρῖνοι ἐβγῆκαν ἀπὸ μέσα κ' ἀπάνω σὲν κρῶν μαρμαρο τὰ δάκρυα της ἔτρεχαν ποταμυδόν. Τ' ἀνακουφιστικὰ δάκρυα. Ἐσῶθη!..

Ἡ μοῦσα τοῦ ποιητοῦ δείχτηκε ποιὸ δυνατόν ἀπὸ τὴν ἐπιστῆμῃ τῶν γιατρῶν, γιὰτὶ μπόρεσε ν' ἀγγίξῃ ἐκείνη τὴ χορδὴ τῆς καρδιάς ἀπὸ τὴν ὀλοία πηγάζινε τὰ δάκρυα.

Όταν ἡ βαρῶνῃ Ντὲ Ποντί, ἀνακουφισμένηπαιδ, σπκῶθηκε, εἶδε πῶσ της ἕνα νέο μὲ γλυκειὰ καὶ μελαγχολικὴ φυσιογνωμία ποὺ ἦταν δακρυομένοσ ὅπως αὐτῆ. Εἶδε ἀκόμη μερικὰ ἀπὸ τὰ σιενώτερα πρόσωπα τῆς οἰκογενείας της.

— Πρὸς Θεοῦ, κύριε, ποιὸς εἶσοθε; ἐφώναξε πέφτοντας στὰ γόνατα.

— Ὁ ποιητῆς τῶν στίχων αὐτῶν, ἀπεκρίθη ὁ ἀγνωτοσ βγάζοντας ἀπὸ τὴν τσέπῃ του τὸ βιβλίον ποὺ ἡ βαρῶνῃ εἶχε λησμονῆση τὴν προσηγορῆν μέρα σὲν σκαμνί.

Ἡ δουτοχιομένη μητέρα ἐννόησε τὰ πάντα καὶ ἔπεσε σὲν ἀγκαλιὰ τοῦ Μιλβουά.

Τοῦτο ἡπῆρξε ὁ γραιότερος καὶ τελειότερος θρῖαμβὸσ τοῦ ποιητοῦ.

Ἄν ἔλθοσε κ' αὐτὸς πολὺ, Ἦρθε τὸ χυνὸπῶρον κ' ἔσοτερ' ἀπὸ τὸ σκόρπιον τῶν φύλλων ἔπεσε κ' αὐτὸς. Ἦ ὠραία του καὶ ἐβγενικὰ ὑπαρξῆ σκροπῆτικῃ ἀπὸ τὸν κρῶνον ἄνεμον τῆς κακιάς ἀερωτοειασ. Ἦτανε ἀπὸ καιρὸν εῖθαικόσ...

Ὁ Μιλβουά εἶχε προαισθανθεὶ τὸν θάνατό του καὶ τὸν μοιρολόγησε σὲν περιφῆμον ἐκείνον ποίημα του «Τὸ πέσιμον τῶν φύλλων» ποὺ ἀρχίζει ἔτσι:

Τοῦ χυνοπῶρου πέφτουνε τὰ φύλλα μαραμένα καὶ κρυερὸς ὁ ἄνεμος σὲν χῶμα τὸ σκροπάει, τ' ἀηδόνι μὲν θέλωσεται καὶ θέληγορον κανένα τὴ φύση δὲ στολίζει...

